DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 22 december 2010 *

I mål C-507/08,

angående en talan om fördragsbrott enligt artikel 88.2 EG, som väckts den 21 november 2008,

Europeiska kommissionen, företrädd av C. Giolito, J. Javorský och K. Walkerová, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Slovakien, företrädd av B. Ricziová, i egenskap av ombud,

svarande,

meddelar

* Rättegångsspråk: slovakiska.

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna K. Schiemann (referent), L. Bay Larsen, C. Toader och M. Safjan,

generaladvokat: P. Cruz Villalón,
justitiesekreterare: handläggaren K. Malacek,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 3 juni 2010,

och efter att den 9 september 2010 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har yrkat att domstolen ska fastställa att Republiken Slovakien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 249 fjärde stycket EG och artikel 2 i kommissionens beslut 2007/254/EG av den 7 juni 2006 om det statliga stöd C 25/2005 (ex NN 21/2005) som Slovakien har genomfört till

förmån för Frucona Košice a.s. (EUT L 112, s. 14), genom att inte verkställa nämnda beslut.

Tillämpliga bestämmelser

2 Skäl 13 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1) har följande lydelse:

”I fall av olagligt stöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden bör en effektiv konkurrens återställas. Därför är det nödvändigt att stödet jämte ränta återkrävs utan dröjsmål. Det är lämpligt att återkravet verkställs enligt förfaranden i nationell rätt. Tillämpningen av dessa förfaranden bör inte försvåra återställandet av en effektiv konkurrens genom att hindra att kommissionens beslut genomförs omedelbart och effektivt. För att nå detta resultat bör medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kommissionens beslut verkställs.”

3 Artikel 14.3 i förordning nr 659/1999 har följande lydelse:

”Utan att det påverkar förordnanden av Europeiska gemenskapernas domstol enligt artikel [242 EG] … skall återkravet verkställas utan dröjsmål och enligt den berörda medlemsstatens förfaranden enligt nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa kommissionens beslut. I det syftet skall de berörda medlemsstaterna vid förfaranden inför nationella domstolar

vidta alla nödvändiga åtgärder som är tillgängliga i deras respektive rättssystem, inbegripet interimistiska åtgärder, utan att gemenskapsrätten påverkas.”

4 Artikel 23.1 i förordningen har följande lydelse:

”Om den berörda medlemsstaten inte följer villkorliga eller negativa beslut, särskilt i fall som avses i artikel 14, får kommissionen hänskjuta ärendet direkt till Europeiska gemenskapernas domstol i enlighet med artikel [88.2 EG].”

Det administrativa förfarandet

5 Genom beslut 2007/254 slog kommissionen fast att de åtgärder som Republiken Slovakien hade vidtagit till förmån för Frucona Košice a.s. (nedan kallat Frucona) innebar ett statligt stöd som var oförenligt med den gemensamma marknaden.

6 Av beslutet framgår att Frucona vid tidpunkten för omständigheterna var verksamt inom sektorn för tillverkning av alkoholhaltiga drycker, sprit, alkoholfria drycker, konserverad frukt, konserverade grönsaker och vinäger. Det statliga stödet i fråga beviljades genom att skattekontoret Košice IV (nedan kallat skattekontoret) avskrev en skatteskuld i samband med en ackordsuppgörelse som företaget hade ingått i enlighet med det förfarande som föreskrivs i lag 328/91 om konkurser och ackord. Av denna lag framgår att ackordsförfaranden, liksom konkursförfaranden, syftar till att reda ut den ekonomiska situationen för företag på obestånd, men att målet är att företaget ska kunna fortsätta med sin verksamhet genom att en uppgörelse kommer till stånd med borgenärerna som innebär att företaget betalar en del av sina skulder i

utbyte mot att resten av skulderna avskrivs. Uppgörelsen i fråga måste fastställas av den domstol som övervakar förfarandet.

7 Den 8 mars 2004 lämnade Frucona in en ackordsansökan till den behöriga regionaldomstolen, och bland företagets skulder fanns en skuld som avsåg punktskatt på alkohol. Efter att borgenärerna röstat för en ackordsuppgörelse, fastställdes ackordet av nämnda regionaldomstol den 14 juli 2004. Domstolsbeslutet vann laga kraft efter det att talefristen löpt ut.

8 Enligt ackordsuppgörelsen skulle Frucona betala 35 procent av sina skulder inom en månad, medan borgenärerna avskrev resterande 65 procent.

9 Fruconas skatteskuld uppgick till sammanlagt 640 793 831 SKK (16,86 miljoner euro). Enligt ackordsuppgörelsen skulle Frucona betala 224 277 841 SKK (5,86 miljoner euro) till skattekontoret, vilket innebar att skattekontorets avskrivna fordringar uppgick till 416 515 990 SKK (11 miljoner euro).

10 Efter att ha granskat den avskrivna skatteskulden utifrån artikel 88.2 första stycket EG, drog kommissionen slutsatsen att Republiken Slovakiens beslut att avskriva Fruconas skatteskuld var att anse som olagligt stöd. Närmare bestämt fastslog kommissionen följande i beslut 2007/254:

”*Artikel 1*

Det statliga stöd som Slovakien genomfört till förmån för Frucona …, till ett belopp av 416 515 990 SKK, är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

1. Slovakien skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagaren återkräva det stöd som avses i artikel 1.

2. Återkravet skall ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut.

3. Beloppet som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarens Frucona … förfogande till den dag det har återbetalats.

…

Artikel 3

Slovakien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet. …

…”

11 Den 12 januari 2007 väckte Frucona talan vid Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt och yrkade att kommissionens beslut skulle ogiltigförklaras (mål T-11/07, Frucona Košice). Frucona ansökte inte om några interimistiska åtgärder. Republiken Slovakien har inte väckt någon talan mot beslutet som delgavs medlemsstaten den 12 juni 2006.

12 För att följa beslutet ålade skattekontoret den 4 juli 2006 Frucona att inom åtta dagar återbetala det olagliga stödet, jämte ränta. Eftersom Frucona inte följde åläggandet, väckte skattekontoret en återkravstalan vid distriktsdomstol Košice II, den 21 juli 2006.

13 I dom av den 11 juni 2007 ogillade distriktsdomstolen talan och förklarade att Frucona inte var skyldigt att återbetala det aktuella stödet. Regionaldomstolen i Košice fastställde detta avgörande genom dom av den 21 april 2008. Som skäl angavs bland annat att det inte var möjligt att ompröva ackordsbeslutet eftersom det vunnit laga kraft.

14 I ett brev daterat den 2 juli 2008 ansökte skattekontoret hos Republiken Slovakiens justitiekansler om användning av särskilda rättsmedel. Republiken Slovakien har inte lämnat någon närmare information om vad som hänt beträffande denna ansökan.

15 Kommissionen har under återkravsförfarandet vid upprepade tillfällen krävt att beslut 2007/254 ska verkställas omedelbart och effektivt och vänt sig mot att de slovakiska myndigheterna inte direkt verkställt detsamma enligt nationell rätt, utan funnit det nödvändigt att väcka en återkravstalan vid distriktsdomstolen.

16 De slovakiska myndigheterna har i denna del i huvudsak framställt följande två argument:

— Domstolsförfarandet var nödvändigt för att kunna kräva tillbaka stödets kapitalbelopp jämte ränta, eftersom det i den slovakiska skattelagstiftningen inte finns något rättsligt stöd för att kräva in en skattefordran som har avskrivits till följd

av en ackordsuppgörelse och att det därför var nödvändigt att utverka en exekutionstitel. Enligt slovakisk rätt kan inte skattekontoret genom ett myndighetsbeslut ”upphäva” det lagakraftvunna beslutet från den domstol som övervakade ackordsförfarandet och fastställde ackordsuppgörelsen mellan Frucona och dess borgenärer.

— Beslut 2007/254 var inte direkt bindande för Frucona. Det var riktat till Republiken Slovakien och det var denna som ålades att vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva det rättsstridigt beviljade stödet. Eftersom kommissionens beslut var ett ”utländskt” myndighetsbeslut, medförde det inte någon skyldighet för Frucona att återbetala stödet och det var därför inte möjligt att verkställa kommissionens beslut på nationell nivå.

17 Efter utväxling av olika skrivelser och påminnelser efter utgången av den tvåmånadersfrist som föreskrevs i artikel 3 i beslut 2007/254 för att underrätta kommissionen om vilka åtgärder som hade vidtagits för att följa beslutet, beslutade kommissionen att väcka förevarande talan mot bakgrund av att Republiken Slovakien inte hade verkställt beslutet på ett effektivt sätt.

Prövning av talan

Parternas argument

18 Kommissionen har påpekat att avskaffandet av ett rättsstridigt stöd genom återkrav är en logisk följd av att det har slagits fast att stödet är rättsstridigt och har därvid

hänvisat till dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, Belgien mot kommissionen (REG 1990, s. I-959, svensk specialutgåva, volym 10, s. 369), punkt 66, och dom av den 21 mars 1991 i mål C-305/89, Italien mot kommissionen (REG 1991, s. I-1603), punkt 41. Den medlemsstat som beslutet att återkräva det rättsstridiga stödet riktas till är enligt artikel 249 EG skyldig att vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att beslutet verkställs, i enlighet med domen av den 26 juni 2003 i mål C-404/00, kommissionen mot Spanien (REG 2003, s. I-6695), punkt 21.

19 Kommissionen har påpekat att det stöd som beviljades Frucona fortfarande inte återkrävts, trots att det gått över 29 månader sedan de slovakiska myndigheterna delgavs beslut 2007/254. Republiken Slovakien har därmed underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt beslut 2007/254 och artikel 14.3 i förordning nr 659/1999.

20 Enligt kommissionen har beslut 2007/254 inte kunnat verkställas omedelbart och effektivt på grund av att skattemyndigheten väckte talan om återkrav av det rättsstridiga stödet, på grund av tidsutdräkten vid domstolsförfarandet och på grund av innehållet i avgörandena från distriktsdomstol Košice II och regionaldomstolen i Košice, och detta även om den myndighet som har att handlägga återkravsärendet har agerat i enlighet med nationell rätt. Kommissionen anser att de slovakiska myndigheterna har åsidosatt principen om gemenskapsrättens direkta effekt i fall då gemenskapsrätten står i strid med en lagbestämmelse i en medlemsstat.

21 Vad beträffar den omständigheten att avgörandet från den domstol som fastställde ackordsuppgörelsen har vunnit laga kraft, vilket enligt Republiken Slovakien utgör hinder för att återkräva stödet, har kommissionen åberopat domen av den 18 juli 2007 i mål C-119/05, Lucchini (REG 2007, s. I-6199), punkt 63. Domstolen slog i den domen fast att gemenskapsrätten utgör hinder för att tillämpa en sådan bestämmelse i nationell rätt i vilken principen om rättskraft stadfästs, om tillämpningen utgör ett hinder för att återkräva statligt stöd som har beviljats i strid med gemenskapsrätten

och vars oförenlighet med den gemensamma marknaden har slagits fast i ett kommissionsbeslut som har vunnit laga kraft.

22 De slovakiska domstolarnas lösning innebär vidare enligt kommissionen att syftena med gemenskapsbestämmelserna om statligt stöd inte går att uppnå, vilket hindrar ett effektivt verkställande av beslut 2007/254 och ett omedelbart återställande av den tidigare situationen. Därmed kommer stödmottagaren under en längre tid i åtnjutande av den otillbörliga konkurrensfördelen, såsom följer av dom av den 5 oktober 2006 i mål C-232/05, kommissionen mot Frankrike (REG 2006, s. I-10071), punkt 52.

23 Kommissionen har även riktat kritik mot de slovakiska myndigheternas agerande utifrån likvärdighetsprincipen. Denna princip ska, liksom effektivitetsprincipen, beaktas inom ramen för bedömningen av medlemsstaternas processuella autonomi i fråga om verkställandet av gemenskapsrätten. Likvärdighetsprincipen har åsidosatts i och med att beslut 2007/254 inte är verkställbart, vilket dock är fallet med exempelvis skattekontorets taxeringsbeslut.

24 Republiken Slovakien har som svar på kommissionens talan anfört att en bokstavstolkning av artikel 2.1 och 2.2 i beslut 2007/254, närmare bestämt användningen av uttrycket ”vymáhanie” på slovakiska (återkrav) i stället för ”vymoženie” (återvinning), till skillnad från vad kommissionen gjort gällande, ger vid handen att man inte kan dra slutsatsen att Republiken Slovakien var skyldig att återkräva stödet på ett effektivt sätt inom den angivna fristen, utan bara att inom fristen vidta alla de åtgärder som var nödvändiga för att återkräva det.

25 Republiken Slovakien anser sig ha vidtagit olika åtgärder för att snabbt och effektivt återkräva stödet, särskilt genom att anmoda Frucona att betala och därefter vidta

rättsliga åtgärder för att förmå bolaget att betala. För övrigt har beslut 2007/254 ännu inte vunnit laga kraft, eftersom talan väckts mot beslutet vid tribunalen.

26 Republiken Slovakien anser sig således ha följt beslut 2007/254 och uppfyllt de krav som anges i artikel 14.3 i förordning nr 659/1999.

27 Republiken Slovakien har vidare betonat att en domstol med behörighet att utöva tillsyn över ackordsförfarandet i ett beslut har fastställt det statliga stöd som i form av en ackordsuppgörelse har beviljats Frucona. Detta beslut har vunnit laga kraft och kan inte upphävas av skattekontoret, som är ett administrativt organ. Gemenskapsrätten uppställer inte något krav på att ett sådant administrativt organ ska upphäva lagakraftvunna avgöranden från nationella domstolar.

28 Republiken Slovakien anser vidare att domen i det ovannämnda målet Lucchini inte är relevant i målet. Till skillnad från vad som var fallet med det avgörande från en italiensk domstol som var föremål för prövning i det ovannämnda målet Lucchini, har avgörandet som meddelades den 14 juli 2004 av regionaldomstolen vunnit laga kraft. De i lag angivna fristerna för att väcka talan enligt interna processbestämmelser hade nämligen gått ut, långt innan beslut 2007/254 meddelades. Dessutom meddelades domen i det ovannämnda målet Lucchini efter det att Republiken Slovakien vidtagit rättsliga åtgärder för att återkräva det aktuella stödbeloppet.

29 Det var således riktigt att vid nationell domstol väcka talan mot Frucona om återkrav av stödet. Därvid iakttogs kraven på omedelbarhet och effektivitet.

30 När det sedan gäller kommissionens påstående att Republiken Slovakien har åsidosatt likvärdighetsprincipen, har Republiken Slovakien anfört att beslut 2007/254 inte är att anse som en direkt exekutionstitel. Republiken Slovakien var därför inte skyldig att erkänna beslutets direkta tillämpning. Annars skulle det innebära att medlemsstaterna fråntogs sin processuella autonomi när det gäller verkställandet av ett beslut som fattats med tillämpning av artikel 88.2 EG.

31 Dessutom har likvärdighetsprincipen utvecklats inom det rättsområde som gäller skyddet av enskildas rättigheter, inte inom det område som exklusivt gäller medlemsstaternas skyldigheter gentemot Europeiska gemenskapen. Kommissionens beslut enligt artikel 88.2 EG faller under sistnämnda område.

32 Kommissionen har i sin replik bestritt den bokstavstolkning av beslut 2007/254 som Republiken Slovakien har föreslagit. Beslutet innebär en skyldighet för medlemsstaten att konkret se till att det rättsstridiga statliga stödet betalas åter, inte bara att inom den tvåmånadersfrist som föreskrivs i artikel 3 inleda ett förfarande för att återkräva detsamma. Detta motsvarar principen om att de nationella förfaranden som en medlemsstat inleder för att verkställa beslut ska göra det möjligt att verkställa besluten omedelbart och på ett effektivt sätt.

33 Det enda undantag som finns från skyldigheten att verkställa ett kommissionsbeslut är att det föreligger exceptionella omständigheter. Det ska därvid vara absolut omöjligt för medlemsstaten att på ett korrekt sätt verkställa beslutet. I förevarande mål har Republiken Slovakien emellertid inte åberopat någon sådan exceptionell omständighet.

34 I och med att det inte finns några gemenskapsbestämmelser om vilket förfarande som den berörda medlemsstaten ska tillämpa när den verkställer ett beslut om återkrav av ett rättsstridigt stöd enligt artikel 14.3 i förordning nr 659/1999, anser kommissionen

att återkravsförfarandet i princip ska ske i enlighet med de relevanta bestämmelserna i nationell rätt. Dessa bestämmelser ska likväl tillämpas så, att det inte i praktiken blir omöjligt att genomföra det återkrav som krävs enligt gemenskapsrätten, och på så sätt att gemenskapens intresse fullt ut beaktas. Kommissionen har därvid hänvisat till domen av den 27 juni 2000 i mål C-404/97, kommissionen mot Portugal, REG 2000, s. I-4897, punkt 55).

35 Kommissionen har i detta avseende betonat att den inte har haft för avsikt att bestämma på vilket sätt Republiken Slovakien ska återkräva det ifrågavarande statliga stödet. Det tillvägagångssätt som landet har använt sig av uppfyller emellertid inte kravet på ett omedelbart och effektivt återkrav av det rättsstridiga stödet. Det har nämligen gått 29 månader sedan delgivningen av beslut 2007/254, och stödet har fortfarande inte betalats tillbaka.

36 Till skillnad från vad som gjorts gällande av Republiken Slovakien har kommissionen inte krävt att skattekontoret upphäver ett lagakraftvunnet domstolsbeslut. Kommissionen har bara som ett möjligt förfarande för att verkställa beslut 2007/254 föreslagit att den behöriga myndigheten återkallar sitt beslut att bevilja det rättsstridiga stödet. Detta skulle stå i överensstämmelse med domstolens praxis. Kommissionen har vidare gjort gällande att domstolens praxis ålägger de nationella behöriga domstolarna att inte tillämpa nationella bestämmelser som strider mot gemenskapsrätten.

37 Kommissionen har erinrat om att principen om gemenskapsrättens företräde innebär att gemenskapsrätten ska ha företräde framför nationella åtgärder, oavsett om det är fråga om ett förvaltningsbeslut, lagstiftning eller lagakraftvunnen dom. Detta framgår av domen i det ovannämnda målet Lucchini. Det saknar avgörande betydelse att denna dom meddelades efter det att Frucona beviljats det statliga stödet genom ett domstolsavgörande, eftersom domen endast tolkar gällande rätt såsom den bör tillämpas.

38 Kommissionen har slutligen bestritt Republiken Slovakiens påstående att likvärdighetsprincipen inte tillämpas med avseende på verkställandet av ett kommissionsbeslut

om statligt stöd. Medlemsstatens processuella autonomi begränsas av den allmänna effektivitetsprincipen. Annars skulle det bli meningslöst att förordna om en skyldighet att återkräva stöd, och det skulle bli omöjligt att säkerställa en enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten.

39 Republiken Slovakien har bestritt kommissionens påstående att de behöriga slovakiska myndigheterna inte bara ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet, utan faktiskt återkräva detsamma. Republiken Slovakien anser sig till fullo ha fullgjort de skyldigheter som följer av den slovakiska versionen av beslut 2007/254, som är den enda autentiska versionen.

40 Republiken Slovakien har vidhållit att skattemyndigheten inte får upphäva ett domstolsavgörande samt att skattemyndigheten har vidtagit den enda åtgärd som finns för att återkräva det aktuella stödet.

Domstolens bedömning

41 Innan domstolen prövar om Republiken Slovakien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter att verkställa beslut 2007/254, kommer domstolen att erinra om vissa principer som följer av fast rättspraxis på området.

42 Avskaffandet av ett rättsstridigt stöd genom återkrav är en logisk följd av att det har slagits fast att stödet är rättsstridigt och denna följd kan inte vara beroende av den form i vilken stödet har beviljats (se, bland annat, dom av den 10 juni 1993 i mål C-183/91, kommissionen mot Grekland, REG 1993, s. I-3131, punkt 16, och domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Portugal, punkt 38).

43 När det gäller kommissionens beslut om att ett stöd är rättsstridigt, ska stödet återkrävas i enlighet med föreskrifterna i artikel 14.3 i förordning nr 659/1999. Den enda grund som en medlemsstat kan åberopa till sitt försvar vid en talan om fördragsbrott som kommissionen väckt med stöd av artikel 88.2 EG är att det föreligger ett absolut hinder för en korrekt verkställighet av återkravsbeslutet (se dom av den 13 november 2008 i mål C-214/07, kommissionen mot Frankrike, REG 2008, s. I-8357, punkterna 43 och 44 och där angiven rättspraxis).

44 Vid svårigheter att verkställa beslutet, ska kommissionen och medlemsstaten – enligt regeln att medlemsstaterna och Europeiska unionens institutioner har en ömsesidig skyldighet till lojalt samarbete, vilken bland annat kommer till uttryck i artikel 4.3 FEU – samarbeta med god vilja för att övervinna svårigheterna, med fullt iakttagande av bestämmelserna i EUF-fördraget, bland annat bestämmelserna om statligt stöd (se, för ett liknande resonemang, domen av den 13 november 2008 i det ovannämnda målet kommissionen mot Frankrike, punkt 45 och där angiven rättspraxis).

45 När det gäller förevarande mål konstaterar domstolen följande. Vid den tidpunkt då kommissionen väckte talan, det vill säga 29 månader efter delgivningen av beslut 2007/254, hade Frucona inte betalat tillbaka något belopp. Detta har inte bestritts av Republiken Slovakien, som för övrigt inte gjort gällande att det finns ett absolut hinder mot att verkställa kommissionens beslut.

46 När det gäller de omständigheter vilka Republiken Slovakien anser motiverar att beslut 2007/254 inte har verkställts, och därmed att det till Frucona rättsstridigt beviljade stödet inte har krävts åter, kan argumenten delas in i två delar.

47 Republiken Slovakien har för det första i sina inlagor gjort gällande en bokstavstolkning av artikel 2.1 och 2.2 i beslut 2007/254. Medlemsstaten har därvid grundat sina

argument på att ordet ”återkrav” används i den slovakiska versionen i stället för ordet ”återvinning”, vilket endast innebär en skyldighet att vidta olika åtgärder för att kräva det rättsstridiga stödet åter, utan att det för den sakens skull innebär en skyldighet att faktiskt återkräva detsamma.

48 Domstolen finner att det är uppenbart att en sådan tolkning av beslut 2007/254 strider mot den egentliga innebörden av beslutet. Mot bakgrund av unionsbestämmelserna, särskilt skäl 13 och artikel 14.3 i förordning nr 659/1999, är det uppenbart – vilket även kommissionen gjort gällande – att syftet med beslut 2007/254 är att återupprätta en effektiv konkurrens. Detta innebär att beslutet ålägger Republiken Slovakien att utan dröjsmål och på ett effektivt sätt se till att det rättsstridiga stödet betalas åter. Domstolen godtar således inte Republiken Slovakiens bokstavstolkning av beslut 2007/254.

49 För det andra grundas Republiken Slovakiens inställning på att det var nödvändigt att skattekontoret förde talan först vid distriktsdomstol Košice II och sedan vid regionaldomstolen i Košice för att återkräva det statliga stöd som beviljats Frucona. Det fanns nämligen ingen möjlighet för skattekontoret, som är ett administrativt organ, att upphäva ackordsuppgörelsen, som fastställts genom ett lagakraftvunnet domstolsavgörande.

50 Domstolen erinrar om att enligt artikel 14.3 i förordning nr 659/99 ska återkravet av ett rättsstridigt stöd som avses med ett kommissionsbeslut verkställas utan dröjsmål och enligt den berörda medlemsstatens förfaranden enligt nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa nämnda beslut.

51 En medlemsstat som enligt ett sådant kommissionsbeslut är skyldig att återkräva rättsstridigt stöd får följaktligen välja hur detta ska ske, förutsatt att de valda åtgärderna inte inverkar menligt på unionsrättens tillämplighet och verkan (se domen av den 12 december 2002 i mål C-209/00, kommissionen mot Tyskland, REG 2002, s. I-11695, punkt 34, samt dom av den 20 maj 2010 i mål C-210/09, Scott och Kimberly Clark, REU 2010, s. I-4613, punkt 21).

52 Unionsrätten föreskriver således en skyldighet att vidta alla åtgärder som är ägnade att verkställa kommissionsbeslut om återkrav av ett rättsstridigt stöd, under iakttagande av det som kännetecknar de olika förfaranden som föreskrivs av medlemsstaterna i detta avseende. Det är i överensstämmelse med unionsrätten som kommissionen har gjort gällande att den inte haft någon avsikt att i detalj bestämma hur de behöriga myndigheterna i Republiken Slovakien borde ha återkrävt det till Frucona beviljade rättsstridiga stödet, samtidigt som den anser att åtgärderna i detta avseende inte uppfyller kravet på att omedelbart och effektivt återkräva stödet.

53 Att skattekontoret till följd av beslut 2007/254 har försökt att återkräva det rättsstridiga statliga stödet via domstol kan således inte bli föremål för kritik i sig. Såsom angetts ovan är en medlemsstat nämligen fri att välja hur den ska verkställa den ålagda skyldigheten att återkräva ett stöd.

54 De åtgärder som har vidtagits av de behöriga slovakiska myndigheterna har emellertid inte lett till att det rättsstridiga stödet krävts åter. Därmed har inte heller de normala konkurrensvillkoren återställts. Det huvudsakliga hindret mot att kräva stödet åter har varit avgörandena från distriktsdomstolen Košice II och regionaldomstolen i Košice att inte bifalla skattekontorets talan om återkrav. Som skäl har de nationella

domstolarna angett att avgörandet av den 14 juli 2004 från den behöriga domstolen om att fastställa ackordsöverenskommelsen har vunnit laga kraft.

55 I målet uppkommer således frågan om ett lagakraftvunnet nationellt ackordsbeslut, som meddelats av nationell domstol i ett företagsrekonstruktionsförfarande, enligt vilket en statlig fordran till viss del skrivs av (vilket kommissionen senare kvalificerade som statligt stöd), kan hindra att stödet krävs åter.

56 Kommissionen har åberopat domen i det ovannämnda målet Lucchini. Förevarande mål skiljer sig emellertid från målet Lucchini, där domstolen slog fast att unionsrätten utgör hinder för att tillämpa en sådan bestämmelse i nationell rätt i vilken principen om rättskraft stadfästs, om tillämpningen utgör ett hinder för att återkräva statligt stöd som har beviljats i strid med unionsrätten och vars oförenlighet med den gemensamma marknaden har slagits fast i ett kommissionsbeslut som har vunnit laga kraft (se punkt 63 i domen i det ovannämnda målet Lucchini).

57 Det lagakraftvunna domstolsavgörande som Republiken Slovakien har åberopat i förevarande mål meddelades nämligen innan kommissionen meddelade sitt beslut att det omtvistade stödet skulle krävas åter.

58 Domstolen delar följaktligen Republiken Slovakiens bedömning att domen i det ovannämnda målet Lucchini inte är direkt relevant för förevarande mål.

59 Domstolen erinrar om att principen om rättskraft äger stor betydelse i såväl unionsrätten som de nationella rättsordningarna. För att säkerställa såväl en stabil rättsordning och stabila rättsförhållanden som en god rättskipning är det nämligen viktigt

att domstolsavgöranden som vunnit laga kraft efter det att tillgängliga rättsmedel har uttömts eller fristerna för dessa har löpt ut inte längre kan angripas (dom av den 30 september 2003 i mål C-224/01, Köbler, REG 2003, s. I-10239, punkt 38, av den 16 mars 2006 i mål C-234/04, Kapferer, REG 2006, s. I-2585, punkt 20, och av den 3 september 2009 i mål C-2/08, Fallimento Olimpiclub, REG 2009, s. I-7501, punkt 22).

60 En nationell domstol är följaktligen inte enligt unionsrätten alltid skyldig att underlåta att tillämpa nationella processregler som leder till att domstolsavgöranden vinner laga kraft, även om detta skulle kunna bringa ett åsidosättande av unionsrätten att upphöra (se, för ett liknande resonemang, dom i de ovannämnda målen Kapferer, punkt 21, och Fallimento Olimpiclub, punkt 23).

61 Domstolen delar generaladvokatens bedömning i förslaget till avgörande att det framgår av handlingarna i målet, och även av Republiken Slovakiens framställan vid förhandlingen, att de slovakiska myndigheterna enligt den nationella rättsordningen hade tillgång till åtgärder som – om de hade vidtagits snabbt – skulle ha gjort det möjligt för medlemsstaten att kräva det aktuella stödet åter.

62 Republiken Slovakien har emellertid inte preciserat på vilket sätt de slovakiska myndigheterna vidtagit dessa åtgärder.

63 Republiken Slovakien har särskilt, såsom framgår av punkt 14 ovan, underlåtit att klart och tydligt precisera konsekvenserna av skattekontorets ansökan om att ett särskilt rättsmedel skulle användas mot domen av den 21 april 2008 från regionaldomstolen i Košice.

64 Domstolen kan således bara konstatera att Republiken Slovakien – i förhållande till kommissionens precisa anmärkningar – inte visat att medlemsstaten inom den angivna fristen vidtagit samtliga möjliga åtgärder för att se till att det aktuella stödet betalas tillbaka.

65 Domstolen fastställer således att Republiken Slovakien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 249 fjärde stycket EG och artikel 2 i beslut 2007/254, genom att inte inom den angivna fristen vidta alla nödvändiga åtgärder för att från stödmottagaren återkräva det rättsstridiga stöd som avses i nämnda beslut.

Rättegångskostnader

66 Enligt artikel 69.2 i domstolens rättegångsregler ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Republiken Slovakien ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Republiken Slovakien har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) Republiken Slovakien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 249 fjärde stycket EG och artikel 2 i kommissionens beslut 2007/254/EG av den 7 juni 2006 om det statliga stöd C 25/2005 (ex NN 21/2005) som Slovakien har genomfört till förmån för Frucona Košice a.s., genom att inte

inom den angivna fristen vidta alla nödvändiga åtgärder för att från stödmottagaren återkräva det rättsstridiga stöd som avses i nämnda beslut.

2) Republiken Slovakien ska ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter